

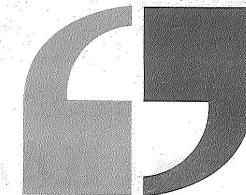
«Ο ουτοπιστής απαιτεί το γέλιο του πίσω»

Η γνωστή ηθοποιός μιλά για την ιδιοσυγκρασιακή ταινία «Ussak» που έφτιαξε με τον Κυριάκο Κατζουράκη, μια πολιτική αλληγορία για όσα συμβαίνουν στην Ελλάδα της κρίσης

Στην
ΙΩΑΝΝΑ ΚΛΕΦΤΟΓΙΑΝΝΗ

«Η τανία άρχισε να γράφεται το 2012. Εγκάριος καταλάβαμε τον κίνδυνο της πολιτικολογίας. Τα γεγονότα έτρεχαν με ασύλληπτη ταχύτητα. Ακαταλαβίστικες ορολογίες, θολές ειδήσεις, μας κατέκλυζαν από παντού, κυρίως από τους "εξηέρ" της πλεόνασης. Η καρδιά μας πάντα μοιραζόμενη ανάμεσα στον κόδυο στις πλάτειες και στο σενάριο μας. Γράφαμε και σβήναμε συνεχός. Αρχισε να εμφανίζεται μια δομή σχεδόν από μόνη της, μια λυπημένη αφήνηση χωρίς τέλος, ένας ρυθμός σαν τραγούδι που υπήρχε από καρό κι εμείς του δίναμε χώρα να βγει έξω. Τότε βαφτίσαμε την ταινία "Ussak". Το βράδυ εκείνης της Παρασκευής, παραμονή της δημοψηφίσματος, με όλον τον κόδυο στους δρόμους έτοιμο για όλα, μια ανέλπιστη γιορτή, εμείς γυρίσαμε στο στελέχει του Κυριάκου (Κατζουράκη) και τελειώσαμε το σενάριο. Εκεί ολοκληρώθηκε η φόρμα της ταινίας: Μια σειρά γεγονότων, μια σειρά ανθρώπων που τους ενώνει η μοίρα του τόπου. Άλλά και μια γέννηση επιθυμίας να αντισταθούν, νημετέλις αλλά παρουσία και σε εγρήγορση» μου αφηγείται η Κάτια Γέρου τη γέννηση μιας ταινίας-γροθιά στο στομάχι (προβάλλεται στην Αλκυονίδα) με την Ελλάδα του μελλοντού, μια δυστοπία στην οποία όμως υπάρχει ο σπόρος της αντίστασης. Δεν ήταν έκπληξη για κάποιον που γνωρίζει τους καλούς καλλιτέχνες ή τέταρτη ταινία τους, ασφαλώς: «Και ο Κυριάκος και εγώ ήμασταν προπονημένοι. Λέγαμε τη σκέψη και τη γνώμη μας για διάφορα θέματα, πάντα μέσα από τη δουλειά μας: για το Προσφυγικό, το lifestyle, τη διάλυση της Γουγκούσαθίας, τους Ολυμπιακούς Αγώνες κ.λπ. Κι αυτό δεν είναι συνήθως καλοδεχούμενο και αγαπτό».

Μια πρόων περφόρμερ του δρόμου, μια σύγχρονη Τζελσούμινα (Κ. Γέρου), από την γκαρνταρόμπια ενός σκυλάδιου καταλήγει στον δρόμο και στην αυτοοργάνωση μιας συλλογικότητας. Καθ' οδόν, στην πορεία αφύπνισης, συναντείται σε ένα παραλλήλο σύμπαν με τους τεχνοκράτες θαμώνες των σκυλάδικων που ξεπουλάνε τη χώρα, με ένα οκτάχρονο ορφανό κορίτσι, άστεγους που ζουν σε καταλήψεις, κλοσάρ που απαγγέλλουν στα συσ-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΚΑΤΙΑ ΓΕΡΟΥ

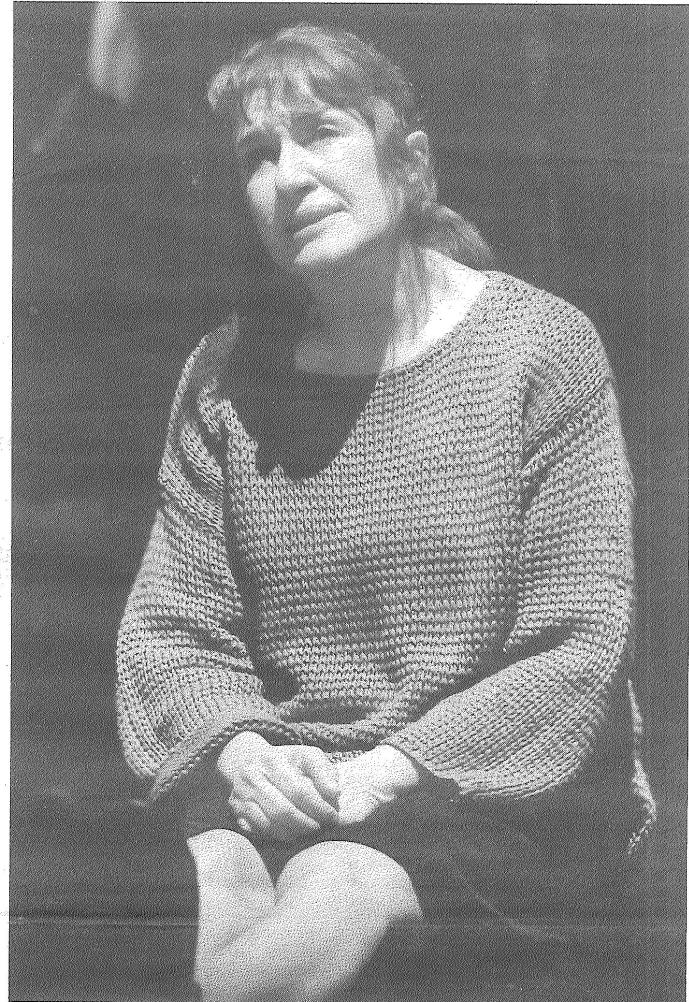
σίτια Καρούζο. Κάτι βράζει στην κοινωνία και τελικά ξεσπά.

Το μέλλον είναι οι συλλογικότητες, κυρία Γέρου; Τα κόμματα φαλίρισαν; Αυτό λέει το φιλμ σας;

Δεν μπορείς να ακυρώσεις τα κόμματα. Ποιος είσαι; Ο καλλιτέχνης δεν είναι ούτε πολιτικός ούτε αρχηγός κινήματος. Οταν όμως μιλάει μέσω του έργου του, στηρίζοντας την ελπίδα του μόνο στα κινήματα, σαφώς πάρει θέση.

Στο σενάριο, που συνυπογράφετε με τον Γ. Κατζουράκη, χρονιμοποιήσατε την αντιστροφή η γλώσσα των τεχνοκρατών του ΔΝΤ να είναι γλώσσα λούημπεν, και τα λούημπεν στοιχεία να λιμούνται ποιητικά. Δεν φαίνεται παρ' όλα αυτά αυτιά αυθαιρεστία.

Οι τεχνοκράτες του ΔΝΤ του μέλλοντος (30 χρόνια μετά τη σήμερα, εκεί αναφέρεται την ταινία μας) πώς αλιώνας να μιλούν; Πώς μιλάνε όλοι αυτοί που διαλύουν καρές και φτιάχνουν εστίες πολέμου για να πουλάνε τα όπλα τους; Οπως ο Χορκάιμερ, ο Αντόρνα και ο Ελύτης; Η γλώσσα πάει μαζί με το περιεχόμενό της, είναι τόσο απλό. Απλοτοι άνθρωποι, μια διεθνής αλητεία. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κέρδισε πρόσφατα πάνω στο κουφρί της χώρας μια κάποια διο. ευρώ. Και η εφημερίδα «Ουμαντίτε» μαζεύει υπογραφές ώστε τα κέρδη να δοθούν πίσω στην Ελλάδα! Αυτό δεν λέει πολλά; Δεν τα λέει όλα; Οσοι παρακολουθούμε την

«Είναι κρίση αυτό που ζούμε ή επιλεγμένη εφαρμογή, ως πείραμα ή ως παράδειγμα προς τρίτους; Οπως και να βαφτίσετε, δεν νομίζω ότι θα μας κάνει τη χάρη να φύγει σύντομα», αναρριχείται η Κάτια Γέρου.

επικαρόπητα, έχουμε διαβάσει το «Δόγμα του Σοκ», έχουμε δει ντοκιμαντέρ όπως το «Οικονομικός δολοφόνος», το «Debtocracy», το «Zeitgeist». Σε όλα αυτά είναι σαφέστατο ότι έχουν λεχθεί και έχουν γίνει σημεία και τέρτια παγκοσμίου. Έχουμε ενυμερωθεί για τον Σαρκοζί που πήδησε πάνω στο τραπέζι και άρχισε να επιπέθεται στον Γ. Παπανδρέου σε κάποια από αυτές τις θρυλικές, ολονύχτιες μαζώδεις των «θεσμών». Δεν το ξέρω βέβαιως από πρώτο χέρι, δεν ήμουν εκεί, αλλά προφανώς υπήρξε τόσο πελώρια ένταση, υπερβολή και άφοβον γκροτέσκο στοιχείο, που έστω κι αν δεν συνέβη, ο συλλογικός φανατισμός έφταξε το καρτούν Σαρκοζί που σαλτάρει στο τραπέζι. Πώς μιλούσε το καρτούν; Ποιητικά, υπαρχιακά, μεταφορικά; Οχι, μιλούσε χυδαία. Τα λούημπεν στοιχεία δεν γεννήθηκαν λούημπεν, τους κατάντησαν λούημπεν. Πρόλαβαν να αποκτήσουν παιδεία - όπως κορεύτριες από τη Ρωσία που χόρευαν π.χ. στη «Λίμνη των Κύκνων» και μετά χόρευαν lap dance.

Η Ελλάδα θα βγει από την κρίση;

Είναι κρίση αυτό που ζούμε ή επιλεγμένη εφαρμογή, ως πείραμα ή ως παρά-

δειγμα προς τρίτους; Οπως και να βαφτίσετε αυτό που συμβαίνει, δεν νομίζω ότι θα μας κάνει τη χάρη να φύγει σύντομα.

Πώς αιφυνίζεται ο άνθρωπος;

Οταν η φωτιά από το διπλανό κωφάρι φάνει στο δικό σου. Οταν συναντήσεις κάποιον που να σου θυμίσει τον καλό, σεν δυνάμεις εισιτό που στην ίδια αναστάτωση κάτι άλλο πέρα από τον εγωιστικό μικρόκοσμό σου. Οταν θεωρήσεις ότι η γη ή η πατρίδα σου δεν αντέχουν άλλο bullying και βάλεις μπροστά το σημίθιο σου για μια πιο φιλόξενη ζωή για όλους.

«Ο ουτοπιστής είναι ο απόλυτος υλιστής», όπως ακούγεται στην ταινία;

Βέβαιως. Διότι απαιτεί τα αυτονόμα, αυτά που του ανήκουν και που του στέρούν. Στο φινάλε της ταινίας υπάρχει η φράση: «... ο ουτοπιστής απαιτεί το γέλιο του πίσω». Πέρα από τα αυτονόμα -εργασία, υγεία, παιδεία κ.λπ.- αυτήν τη στιγμή πλήττεται και πυροβολείται το υπέρτατο αγαθό, η καρά της ζωής ●